

Sovjetska vlada v Sloveniji?

Z Dunaja čes Berlin poročajo, da je na Slovenskem proklamirana sovjetska republika. Na Dunaju napadajo mirovne pogoje. Izguba Maribora in Celovca silno boli avstrijske Nemce. — Pogoji odškodnine bodo dostavljeni prihodnji teden.

Copenhagen, 5. jun. (Ass. Press). — Iz Celovca je prišla brzjavka katera se uradno potrjuje iz Dunaja, da so avstrijske čete zapustile Velikovec pred premočjo jugoslovanskih čet.

Avstrijske čete so se umaknile tako daleč, da ga ne more doseči ogenj topov.

Berlin, 4. jun. (Assoc. Press). — Z Dunaja je prišla vest, da je bila v Sloveniji proklamirana sovjetska vlada.

(Časopisi, ki so prišli zadnje dni iz stare domovine, pišejo, da je zavladovalo na Slovenskem veliko pomanjkanje živila. Moke je bilo ob času poročila samo za osem dni. Objavljena živila iz Hrvaške niso prišla).

Dunaj, 5. jun. — Tukajšnji listi so večer objavili vest, da je avstrijska vlada sklenila zavreči mirovne pogoje, ki so ji bili predloženi v St. Germainu zadnji ponedeljek. Časopisje napada mirovne pogodbe. Ljudstvo Nemce Avstrije ni bilo pripravljeno na veliko izgubo teritorija in časopisje je vedno pisalo, da bodo zavezniki milejšje postopali z Avstrijo kakor z Nemčijo. V petek se vrši tukaj velik protestni shod proti mirovnim pogodbam.

Velika jeza je zavladovala proti Italijanom, Francozom, Čehom in Jugoslovanom. Izguba Maribora in Celovca silno boli avstrijske Nemce.

„Arbeiter Zeitung“ piše: „Vse so nam vzeli brez ozira na Wilsonov štirinajst točk. To je kruto in provokatorično.“

„Reichspost“ pravi, da pogoj ne morejo biti slabši kot so. „Der Tag“ je prinesel karikaturu, kako velika četvorica prihaja mir na križ in skupina francoskih vojakov se smeje v ozadju. V radikalnih delavskih krogih se je zopet pojavila govorica o boljševizmu.

Amsterdam, 5. jun. — Iz Gradca poročajo, da so se na prvi seji novega štajerskega deželnega zbora vsi govorniki izrekli za združitev z Nemško Avstrijo. Krščanski socialisti so zahtevali, da se 350.000 Nemcev na zapadnem Ogrskem pridruži Štajerski.

Zeneva, 5. jun. — Vest iz Praga se glasi, da se je pojavila križa v čehoslovanskem ministristvu. Ministra Raškin in Stranaky sta podala ostavko. Dr. Kraparž bo še nadalje zastopal Masaryka na mirovni konferenci v Parizu. Odstopišva ministra sta narodna demokrata. „Narodni Listy“ poročajo, da je položaj čehoslovanskih čet na demarkacijski črti zelo slab.

Iz zaupnih virov se poroča, da se vrše tajne konference med japonskimi in nemškimi zastopniki v Škandinaviji in Švici. Ententa se boji, da mogoče Nemci in Japonci snujejo kakšno militaristično alianco. Mirovna konferenca se ni dovolila Japonski, da bi poslala vojaško ali gospodarsko misijo v Nemčijo in Japonska je edina velesila, ki danes še nima oficijelnega zastopnika v Berlinu.

VRME.

Chicago in okolica: V petek nastalo je morda deževno. Nespremenjena temperatura. Lahki vetrovi. Solčen izhod ob 5:15, zahod ob 8:21.

„RENSKA REPUBLIKA“ JE DELO FRANCJE.

Francozi podpirajo gibanje na novo državo ob Reni, dočim je ljudstvo proti.

V NEMČIJI GROZI NOVA SPARTASHKA REVOLTA.

Berlin, 5. jun. — Iz Frankfurta poročajo, da se je provizorična vlada novepčene „Renska republike“ nastanila v deželnem poslopu v Wiesbadenu pod zaščito francoskih čet. Tri moške predstavljajo vlado. Ti so dr. Dorten, predsednik, Glaus Kraemer, bivši ljudskošolski učitelj in stotnik Krekel, deželni uradnik. Ljudstvo v Wiesbadenu se drži mrzlo napram njim, toda ne upa se protestirati, ker je nova „vlada“ pod varstvom francoskih vojaških oblasti.

Kraemer in Krekel sta nepoznana v Berlinu in ravno tako so nepoznane tri delavske organizacije, katerih imena se nahajajo na proklamaciji republike. Tukajšnji delavski voditelji so mnenja, da so bile dotične organizacije formirane še le zdaj in nalahje v svrhu odepca. Francoske oblasti so izdale povelje, da mora prebivalstvo ubogati novo „vlado“ in vsi protesti ter štrajki so prepovedani. V Mainz u so francoske oblasti oficijelno objavile, da je ustanovljena neodvisna Renska država.

Ameriške, angleške in belgijske oblasti v okupiranih delih renskega ozemlja gledajo zelo sumljivo na to gibanje in ne taji, da je gibanje nastalo vsled inpliva francije, ki hoče na vsak način imeti novo zajezdno državo med svojimi mejami in Nemčijo. Poroča se tudi, da so Francozi agitirali med Nemci ob Reni, da jim ne bo treba plačati odškodnine, ako se pridružio novi republiki.

Coblentz, Nemčija, 5. jun. — Tukaj ni opaziti nobenega navdušenja za novo republiko ob Reni. Delavstvo brez razlike na polkišno prepričanje je odločno proti odepca od nemške republike. Ameriške vojaške oblasti so strogo nevtrelne.

Berlin, 5. jun. — Vlada se pripravlja na obrambo proti novi spartaski revoluciji ki grozi izbruhniti vsak čas. Položaj je postal bolj napet odkar se je izvedelo, da so pobegnili morilec Liebknecht in Roze Luksemburgove, ki so bili obsojeni na par let ječe. Spartakovec in neodvisni socialisti obtožujejo vlado, da je pomagala pobegniti ne le Kurtu Voglu, ki je bil spoznan krivim umora Karla Liebknechta, temveč tudi stotniku Pflug-Hartingu in poročniku Liebmamu, ki sta bila s prvim vred obsojena v zapor radi so krivde umora; vsi trije so pobegnili v istem času na Nizozemsko, kjer se zdaj nahajajo pod varstvom nemških konzulov in govori se, da je domobranski minister Noske dal begunom potne liste. Časopisi niso smeli poročati o begu zločincev.

Pred nekaj dnevi so našli v kanalu truplo Roze Luksemburgove, ki je ležalo v vodi od meseca januarja. Noske je ukazal odpeljati truplo v Zosse 2 milj od Berlina, valed česar je kršil zakon, ki določa, da se mora vsak mrtvi postaviti v občinsko mrtvašnico. To je tudi razkazilo spartakovec, ki prisažajo maščevanje Ebertovi vladi.

IME BOMBNEGA NAPADALCA JE ZNANO POLICIJI.

Philadelphia, Pa. — Tukajšnjim lokalnim oblastim je znano ime bombnega napadaleca, ki je vrgel bombe v dom justičnega tajnika Palmerja. Oblasti pričakujejo, da bo ime definitivno potrjeno v dveh dneh, naker lahko aretirajo njegove sozaratnike.

Oblasti se hočejo prepričati, da imajo pravo ime, preden podvzamejo nadaljne korake.

VELIKA RAZSTRELBA PREMOKOKUPU.

Električni tok je vžgal smodnik, ki je usmrtil 100 delavcev.

Wilkesbarre, Pa. — V premogokupu Delaware Hudson kompanije se je dogodila nesreča, ki je zahtevala od 75 do 1000 človeških življenj. Kmalu po sedmih zjutraj je eksplodiral smodnik, ko so delavci odhajali na delo na svoje prostore. V vozičkih, ki so peljali delavce na delo, je bilo do sto delavcev. Delavci so sedeli v sprednjih vozičkih, v zadnjem vozičku je pa bil črni smodnik. Ko so bili vozički kakšnih dve sto čevljev v predoru, se je pretrgala električna vodilna žica in padla na vlak. Zaiskrilo je in nastala je silna eksplozija, ki je vrgla delavce na vse strani, kakor razpiha močan vetrovni sunek kupček prahu na cesti. Razstrelba je bila tako silna, da so jo občutili povsod v mestu.

Do ene popoldne so prinesli mnogo mrtlic iz predora, ki so vsi strašno obžgani. Nekaterim delavcem so odtrgane glave, drugim roke, tretjim pa noge. Kmalu po razstrelbi so se razvili v predoru strupeni plini in delavci so cepali na tla kot muhe. Pred predorom so se odigrali strašni prizori. Takoj po razstrelbi so prihiteli svoji delavci pred predor, kajti silni pok in močni zračni curki sta jim govorila, da se je dogodila v predoru velika nesreča. Starši so iskali svoje sinove, otroci svoje očete in žene svoje muže.

Arhangelsk, Rusija, 5. jun. — Prvi kontingent ameriške infanterije, ki je bila na arhangelski fronti, je danes odpotoval proti domu. Šest kompanij 339. pešpolka iz Michigana in Wisconsin — skupaj 1600 mož — se je vkrcalo na parnik, ki je odplul proti Brestu. Ostale čete odpotujejo kakor hitro bodo na razpolago transportni parniki.

London, 5. jun. — Brezžična brzjavka iz Moskve se glasi, da je general Semenov, vodja kozakov v vzhodni Sibiriji, nedavno tega sklical kongres, na katerem je razglasil avtonomijo Mongolije in nato se je sam „izvolil za velikega kneza Mongolije.“

SENATOR KING PREDLOŽI ŠE ENO REZOLUCIJO.

Washington, D. C. — Senator King, demokrat iz države Utah, je izjavil, da predloži kongresu resolucijo, da se spremeni naselebiški zakon, ki bo onemogočil tujcem vstop v Združene države, če so nasprotniki republikanske forme vlade. V tem zakonu bo določeno, da se deportirajo vsi tujcem, ki se niso vzeli prvega državljankega papirja.

Če bo ta zakon sprejet, bo hud udarec za monarhiste, za ljudi, ki so se naselili v Združenih državah, pa še vedno delajo propagando za kronane vladarje v Evropi.

ČASNIKARSKI POROČEVALCI IZPRTI.

Salt Lake City, Utah. — Izdajatelj dnevnika so izprli časnikarske poročevalce, ker so organizirali unijo. Ko so izdajatelj dnevnika izvedeli, da se hočejo njihovi snujci organizirati, so takoj obdržavali konferenco in so sklenili, da ne obdrže v službi poročevalce, ki je član organizacije.

Seveda se časnikarski poročevalci ne bodo podali, ampak če bo treba, bodo vztrajali pri svoji zahtevi, dokler ne bodo izdajatelji priznali njih organizacije.

NEVARNI GAZOLIN.

New York, N. Y. — V neki garaži v Yonkersu je eksplodirala posoda za gazolin, v kateri je bilo le petdeset galon gazolina. Razstrelba je bila tako silna, da je napravila za dve sto tisoč dolarjev škodo. Uničenih je bilo deset postopij in deset avtomobilov.

Razstrelba se je dogodila v garaži tvrdke De Lello Brothers. Vzrok eksplozije ni znan.

Oddani so bili trije pozivi ognjegaascev, da so spravili ogenj pod kontrolo.

Levien obsojen na smrt.

Monakovo, Bavarsko, 5. jun. — Dr. Maks Levien, vodja bavarških komunistov, ki je bil nekaj časa predsednik sovjetske vlade na Bavarskem in urednik tamošnjega glasila „Die Rote Fahne“, je bil po dvadnevni obravnavi pred vojnim sodiščem obsojen na smrt.

Izza kulis S. N. Z.

Slovenski narod prodan srbskim monarhistom za 346 dolarjev. Kdo inspirira kabelgrame.

SOVJETSKA ZMAGA NA ZAPADU IN VZHODU.

Iz Moskve poročajo, da so bili Estonski tepeni in ravno tako Kolčak vzhodno od Volge.

AMERIŠKE ČETE ZAPUŠČAJO RUSIJO.

London, 5. jun. — Iz Moskve je prišlo brezžično poročilo, da so sovjetske čete v uspešni protiofenzivi vrgle nazaj estonske čete zapadno od Gačine. Sovjetske čete so reokupirale več vasi in zdaj prodirajo proti Narvi. Dalje se glasi poročilo, da so bile Kolčakove čete zopet pregnane vzhodno od Volge.

Arhangelsk, Rusija, 5. jun. — Prvi kontingent ameriške infanterije, ki je bila na arhangelski fronti, je danes odpotoval proti domu. Šest kompanij 339. pešpolka iz Michigana in Wisconsin — skupaj 1600 mož — se je vkrcalo na parnik, ki je odplul proti Brestu. Ostale čete odpotujejo kakor hitro bodo na razpolago transportni parniki.

London, 5. jun. — Brezžična brzjavka iz Moskve se glasi, da je general Semenov, vodja kozakov v vzhodni Sibiriji, nedavno tega sklical kongres, na katerem je razglasil avtonomijo Mongolije in nato se je sam „izvolil za velikega kneza Mongolije.“

Budapešta, 4. jun. — Ogrska sovjetska vlada je deportirala 40.000 oseb, ki spadajo k buržoaznemu razredu in katerih ni mogoče prehraniti. Avstrijsko-ogrška meja je polna deportiranih begunov.

London, 5. jun. — Po vestih iz Omska nadaljuje general Denikin uspešno ofenzivo proti 10. boljševiški armadi odkar je bil vjel 1000 mož 70 milj od Caricina. Kolčakove čete na severovzhodni fronti so zadnje dni naletale na močan odpor in v enem protinapadu so boljševiški prodrli do točke 75 milj od Ufe.

London, 5. jun. — Neko poročilo iz Moskve dokazuje, da Lenin ni zadovoljen z Bela Kunom in njegovo vlado na Ogrskem.

London, 5. jun. — Iz Moskve javljajo, da so boljševiški okupirali Rovno in Dubno v Ukrajini. Obtem poročajo o novi protisovjetski vstaji v Ukrajini, katero vodi sin generala Trepova.

Kodanj, 5. jun. — Z Dunaja poročajo, da so se poljske čete, ki operirajo v vzhodni Galiciji, združile z Rumuni in na ta način zaprle pot boljševiškim četam v Besarabiji.

DELAŠKI TAJNIK VIDI, DA PRIHAJAJO BOLJŠI DNEVI.

Chicago, Ill. — William B. Wilson, delavski tajnik, je govoril pred tovarnarji, ki izdelujejo plinske motorje. Svetoval je, naj podjetniki ne mečejo polen pod noge delavstvu, temveč naj splošno delajo z delavstvom na rekonstrukcijsnem programu. Dejal je, da pridejo kmalu dobri časi in da se prosperiteta razlije prek vse dežele. Povdarjal je, da se delavske meze ne bodo znižale, dokler se ne skrejšo življenjski troški.

POLICAJA OBTOŽENA TATVINE.

Boston, Mass. — Polica Charles H. Doyle in penzionirani policaj Patrick H. McNamara sta obtožena tatvine na harvardski univerzi. Prijeli so ju dijaki po daljši gonji po ulicah, ko sta mislila odnesti plen na varno. Policaja sta obtožena, da sta ukradla dve zuknji, dva telovnika, dva para hlač, dve uri in listnico, v kateri so bili štiri dolarji.

„Jugoslovanski svet“ je prinesel v št. 2071 dne 3. junija t. l. uredniški članek pod naslovom „GOSPOSKE CIGANJE“, kateri nam jasno kaže vse politične mahinacije gotovih oseb v vodstvu SNZ v Clevelandu. Omenjeni članek se glasi v slovenskem prevodu:

„Slovenski list „Ameriška Domovina“ iz Clevelanda, O., je prinesla sledečo vest v št. od 26. maja:

„Glavni urad SNZ je dobil pretekli petek iz Pariza kabelgram skrajno resne vsebine, ki mora streziti vsakega ameriškega Slovenca, da spozna, v kako veliki nevarnosti se nahaja naša stvar. Kabelgram iz Pariza se glasi:

Prebivalstvo v zasedenem slovenskem ozemlju obupano. Ako bo usoda določena brez narodnega glasovanja, so posledice neopravičljive. Brutalnost italijanskih in nemških oblasti presega celo nemške grozovitosti v Belgiji. Korakom Slovenec se bo mogoče dovolilo narodno glasovanje, ki naj se izvrši v par letih. Rešitev primorskega vprašanja odložena.

Položaj v Prekmurju obupen. Baranja najbrž izgubljena. Bačka in Banat bolj zadovoljiva. Na stotine brzjavk je dospelo v Pariz iz Jugoslavije, zahtevajoč narodno glasovanje in pomoč proti oblastem v obmorakih pokrajinah in na Koroskem, kjer skušajo iztrebiti naše prebivalstvo. Prihajajo shode, zainteresirajte oblasti, Wilson, da brani naš tlačen narod in zagovarjate narodno glasovanje za vse sporno ozemlje. Na Koroskem vlada premirje. NEMCI DRŽE KARAVANKE.

Z ozirom na ta kabelgram so obdržavali Slovenci na poziv S. N. Zveze drugi dan, t. j. 27. maja velik shod, od katerega še nismo dobili nobenega poročila in kateri se je gotovo vršil in na tem shodu so sklenili, da pošljejo eno ali več brzjavk v Pariz, da protestirajo proti divjanju Italijanov in Nemcev v slovenskih krajih na Primorskem in Koroskem.

Kolikor je nam znano, pošilja take kabelgrame potom srbskega poslanstva dr. Drago Marušić, kateri je odšel takoj po odhodu gg. Marjanovića in Leontića na mirovno konferenco „KOT POSLANIK ALI ZASTOPNIK AMERIŠKIH SLOVENCEV, KOT DOBER POZNAVALEC SLOVENSKEGA RAZMERJA“. Tako so poročali tudi nekateri slovenski časniki, dočim nam je znano, da je odšel z ozirom na dogovor s srbskim poslanstvom, katero mu je izplačalo TRISTO DOLARJEV za potne stroške seveda pod izjavo, katero je moral prej „dobiti od“ Slovenske narodne zveze, v kateri je bila dobesedno sledeča:

„DA JE V SEDANJI DOBI NEOBHODNO POTREBNO, DA STOJE VSI JUGOSLOVANI KOT EN, MOŽ ZA NAŠO NARODNO VLADO, KI JE EDINA POKLICANA BRANITELJICA NAŠIH OGROŽENIH MEJ IN EDINA ZASTOPNICA TEŽENJ IN ZAHTEV NARODA S. H. S.“

Dr. Marušić je držal to izjavo tajno, dokler ni prejel od N. Vijeća 346 dolarjev, od katerih je porabil 46 dolarjev za potne stroške v Washingtonu, D. C., kjer se je to diplomatsko barantanje izvršilo in sklenilo, da se za ceno 300 srebrnikov, vzdrževanje v Parizu in gotovo službo pri ministristvu v Belgradu, deluje na to, da se pridobi Slovenec, da podpisajo. In oni so tudi storili, ter s tem odrekli vsaki pravici braniti svojo domovino, zastopati svoje težnje in zahteve naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, ter so svedeno izjavili, da je vlada, odnosno srbski poslanik v Washingtonu edini u-

(Dolje na 2. strani, 8. kolona)

DELAVSKO GIBANJE.

Vseposredno zahtevajo skrajšanje delovnega časa in povišanje mezd.

San Francisco, Cal. — Tukaj so zastavljali grobarji in delavci, ki delajo na pokopališčih. Stavka je trajala pet tednov in je končala z zmago za štrajkarje. Grobarji in pokopališčni delavci bodo prejeli odločbo po pet dolarjev dnevne mezde in priznana je njih organizacija.

Spokane, Wash. — Tukajšnja "Duhovniška zveza" izjavlja, da bo podpirala pekarske pomočnike, ki zahtevajo šesturni delavnik in odpravo ponočnega dela. Ravnotako se je "Duhovniška zveza" izrekla, da podpira zahtevo trgovskih pomočnikov po znižanju delavnih ur.

Wilmington, N. C. — Sijajno zmago so izvojevali sobni slikarji in pleskarji, ki so jih podjetniki izpili 1. aprila, ker so zahtevali osemurni delavnik in 75 centov mezde na uro. Podjetniki so se poslužili raznih sredstev, da prisilijo delavce v staro sužnost. Ali vsa ta sredstva jim niso prinesla zaželjene zmage. Podjetniki so se podali in podpisali delavske zahteve.

Dubuque, Ia. — Tukaj so se organizirali kotlarji in železarski delavci, ki grade ladje in čolne.

Fargo, N. Dak. — Prvega julija stopijo v tej državi važni socialni zakoni za ženske v veljavo. Ena postava določa osemurni delavnik za delavke, druga pa daje industrijalni komisiji moč, da določi minimalno mezdo za delavke.

Po besedilu osemurnega zakona sme delavka delati le 48 ur v tednu in ne več kot devet ur na dan. Ravnotako sme delati le šest dni v tednu. Zakon se ne tiče telefonistk, če ima mesto manj kot pet sto prebivalcev, in služkinj v mestih in na farmah.

Superior, Wis. — Devetdnevna stavka je končala z zmago za stavbinske delavce. Po novi pogodbi prejmejo zidarji en dolar meze na uro, ometači po 90c, električarji, tosarji in kleparji pa po 80c. Mezda za vodovodne monterje, železnostavbinske delavce še ni pogojena, toda znamenja govore, da podjetniki odnehajo in priznajo zahteve.

Seattle, Wash. — Stavbinski delavci ne bodo več garali ob sobotah v prihodnosti, kajti njih delo je odslej omejeno le na pet dni v tednu. Nov delovni red je posledica zaključka, ki so ga stavbinski delavci sprejeli s splošnim glasovanjem.

Podjetniki se niso vrpli zaključku, kajti vedeli so, da pridejo poraženi iz boja, če se z delavci radi te zahteve spuste v boj.

Skrajšanje dela na pet dni v tednu bo povzročilo, da se zniža število brezposelnih delavcev, obenem pa pomeni za delavce več počitka, več razvedrila in več časa za izobražbo.

Charlotte, N. C. — Stavka tekstilnih delavcev v tovarni Mechanicala je končala z zmago za delavce. Vodstvo tovarne je izjavilo, da sprejme vse stavkarje v delo in da prizna delavsko organizacijo. Stavka se nadaljuje še v dveh tovarnah, ker podjetniki nočejo delavcem priznati pravice do organizacije.

Montreal, Can. — Stavka štiri tisoč delavcev v tovarni Canadian Car and Foundry kompanije je končana. Delavci so izvojevali 5 dni dela v tednu in prihodnje bo družba sprejemala pritožbe, ki jih predložijo delavci po svojem industrijskem svetu.

East Liverpool, Ohio. — Vojni delavski odbor je priznal cestno-železniškemu prevoznikom in motornikom povišanje mezde. Motorniki in prevozniki bodo odslej sprejemali od 43 do 47 centov mezde na uro.

Boston, Mass. — Tukaj je zavajalo poldrog tisoč tesarjev, ker so podjetniki odklonili povišanje mezde. Po petdnevni stavki je večina podjetnikov priznala

HUJŠKANJE BIVŠIH VOJAKOV PROTI STAVKI.

V Winnipegu so se dosluženi vojak razdelili v dva tabora. Stavka v Franciji narašča.

IZPRTJE TISKARJEV V ARGENTINIJI.

Winnipeg, Man., 5. jun. — Tukajšnji položaj postaja kritičen. Meščanskemu odboru in delodajalcem se je posrečilo dobiti na svojo stran nekaj tisoč doslužnih vojakov, ki so včeraj paradirali po mestu in nosili napise "Mi podpiramo zakon, red in vlado." "Doli z boljševizmom!", "Doli z draginjo!" "V pekli z inozemci!", "Bog ohrani kralja!"

Medtem so korakali kot po navadi štrajkarji z drugimi tisoč doslužnih vojakov, ki simpatizirajo z njimi, in le redvidnost delavskih voditeljev je preprečila spopad z nasprotnimi paradniki. Meščanski odbor je nahujskal vojake, da so generalno stavko povzročili "radikalni tujezemci", katere je treba takoj izgnati iz Kanade; medtem so pa bivši vojak sami dodali še en vzrok in to je draginja, nakar so predložili načelniku provinčne vlade zahtevo, da mora zbornica sprejeti zakon, ki omeji profitarstvo.

Stavkovni odbor je v torek zvečer preklical naredbo, da smejo pekarski in mlekarški vozniki razvažati kruh in mleko in pozval je voznike v stavko. Župan Gray je nato takoj obvestil pekarske in mlekarke družbe, da naj najožje prostovoljce za razvažanje kruha in mleka in on da jim garantira 2000 policijskih prostovoljcev, ki bodo ščitili stavkokaže. Kljub temu se mlekarška družba ne upa razvažati mleka s stavkokaži in je naprosila župana, da naj mestna vlada vzame mlekarstvo in jo sama operira.

Pariz, 5. jun. — Pariz hodi peš. Vozovi poduljene in poluljene železnice, tramvaji in avtomobili počivajo na postajah. Včeraj popoldne se je pojavilo na ulicah nekaj avtomobilov s štrajkolomci. Število štrajkarjev je včeraj naraslo samo v Parizu od 350.000 na pol milijona. Delodajalci dolže, da so "boljševiki" v ozadju stavke.

Buenos Aires, Argentinijska, 5. jun. — Zadnjih šest dni ni izšel niti eden časopis, katerih je v tem mestu 35. Lastniki časopisov so izpili tiskarske delavce, ko je unija črkostavev izjavila, da ne bo stavila oglasov bojkotiranih trgovskih trdk.

VOJAKI SO NASKOČILI CAMPUS NA YALEŠKI UNIVERZI.

New Haven, Conn. — Tukaj so se dogodili neljubi nemiri, ki imajo za podlago bedaste čene. Nekdo je razširil vest, da so dijaki na yaleški univerzi napravili žaljive opazke, ko so marširali v paradi vojak, ki so se vrnili iz Francije. Govorica se je kmalu razširila po vsem mestu. Vsakdo je nekaj dodal, kar je ljudi seveda še bolj podkurilo.

Zvečer se je zbralo okoli pet tisoč ljudi, ki so marširali proti vseučiliščnemu kampusu, da napadejo dijake. Na potu je ljudska množica pretepla nekaj fantov, o katerih je mislila, da so dijaki.

Ko je ljudska množica prišla do kampusu, je pronašla, da so vrata zaprta. Vseučilišni dekan je pozval dijake, da branijo kampus. Dijaki so se oborožili s palicami in količci. Stali so v masi zadaj za vratmi. Iz ljudske množice je prišlo kamenje in ubitih je bilo nekaj šip.

Ernesto Fuesco in Tony Palabitti sta bila obostreljena. Prepehili so oba v bolnišnico. Strela je padla, ko so dijaki korakali iz Vanderbiltovega dormitorija. Gledeci pravijo, da so streljali iz oken dormitorija.

Ljudstvo se je razšlo, ko so mu povedali, da so govorice o zasmehovanju prazne in izmišljene in da ni sploh nihče zasmehoval vojakov, ki se vrnili iz Francije.

povišanje mezde. Tesarji so se vrnili na delo in prejemale zdaj po en dolar mezde na uro. Delo počiva še pri par podjetnikih, ki se trmoglavo upirajo povišanju mezde. Ta truma seveda ne bo dolgo trajala, ker bodo spoznali, da brez delavcev ne morejo izvršiti naročil. Po novi pogodbi bodo delavci delali samo po pet dni v tednu ali štirideset ur v tednu.

SENAT JE SPREJEL USTAVNI DODATEK ZA ŽENSKO VOJILNO PRAVICO.

Washington, D. C. — Zvezni senat je sprejel ustavni dodatek, ki daje ženskam volilno pravico. Za ustavni dodatek je glasovali 56 senatorjev, proti pa 25.

Ustavni dodatek je bil sprejet v zvezni zbornici že 21. maja in sedaj bo predložen državnim legistaturam, da ga ratificirajo. Določeno ni, v katerem času mora bo dodatek sprejet, bo devetnajsti dodatek k ustavi. Da bo dodatek ratificiran, mora zanj glasovati šest in trideset držav.

V taboru sufražetk so prepričani, da se ženske že udeležijo prihodnjih predsedniških volitev, ker bo dodatek do tega časa sprejet. Nasprotniki ženske volilne volilne pravice sodijo nasprotno in pravijo, da dodatek ne bo nikdar ratificiran, kajti našlo se bo de trinajst ali več držav, ki ne bodo sprejele dodatka. Zdaž zboruje šest legistatur, in med temi zboruje tudi legistatura v državi Illinois, ki ima najlepšo priliko, da dokaže, da je za podelitev ženske volilne pravice, ne le v svoji državi, ampak v vseh državah Unije.

Ženske so po dolgoletnem boju za žensko volilno pravico izvojevale prvo zmago. Boj za žensko volilno pravico traja že pet in štiri-deset let. Ženska volilna pravica ni novo vprašanje v Združenih državah, ki ga je postavila šele vojna na dnevni red. Vojna je le pospešila rešitev tega vprašanja in pripomogla do prve zmage.

Nasprotnike ženske volilne pravice najdemo v demokratični in republikanski stranki, tako da ne more nobena teh strank trditi, da so vsi njeni pripadniki prepričani z demokratičnim duhom. Nasprotnikov je pa več v demokratični stranki, kajti demokratje iz južnih držav so poznani vobče kot nasprotniki ženske volilne pravice, kar je škodilo demokratični stranki v splošnem pri zadnjih volitvah.

Za dodatek je glasovalo šest in trideset republikancev in dvajset demokratov. Glasovanje se je vršilo po imenih takole:

Za republikanci.
Capper, Jones (Wash.) Norris, Kellough, Page, Keeney, Phillips, Kuyper, Poindexter, La Follette, Sherman, Lemroot, Snoot, McCormick, Springer, McCumber, Sterling, McNary, Sutherland, Nelson, Warren, Hale, New, Watson, Harding, Newberry, Skupaj—36.

Za demokrati.
Ashurst, Kirby, Sheppard, Chamberlain, McKeller, Smith (Ark.), Culberson, Myers, Stanley, Harris, Nugent, Thomas, Henderson, Phelan, Walsh (Mass.), Jones (N.M.), Pittman, Walsh (Mont), Kendrick, Vandell, Skupaj—29.

Za skupaj 66.
Proti republikanci.
Borah, Knox, Moses, Brandegee, Lodge, Wadsworth, Dillingham, McLean, Skupaj—3.

Proti demokrati.
Bankhead, Hitchcock, Swanson, Beckham, Overman, Trammell, Dial, Sherman, Underwood, Fletcher, Simmons, Williams, Gay, Smith (Md.), Wilcott, Harrison, Smith (S.C.), Skupaj—17.

Na pare so bili: Senator Ball in King za, Shields proti; Calder in Townsend za, Penrose proti; Gerry in Johnson (S. D.) za, Martin proti; Gore in Colt za, Pomeroy proti.

Senatorji Owen, Robinson in Smith niso bili navzoči, pa tudi niso bili na pare.

Predsednik je v svoji poslanici na kongres priporočil, da se sprejme ustavni dodatek. Prejšnjemo kongresu je predsednik povedal, da je podelitev ženske volilne pravice važna za izvojevanje vojne. Zbornica je poslušala njegov nasvet, v senatu pa rezolucija ni

dobila potrebne dyetretjinske večine. Glasovi v senatu so stali pred zaključkom kongresa: 55 za rezolucijo, proti nji pa 28.

Glavni govornik za opozitijo je bil senator Wadsworth, republikanec iz New Yorka, dasiravno je država New York uvedla žensko volilno pravico. Govorilo je še več opozitistovalev in med njimi senator Smith, ki je dejal, da z žensko volilno pravico prihaja "sektaška anarhija" v deželo.

Severova zdravila vseh bolezni in zdravila vseh bolezni.

Slabi živel
povzročajo množevne bolezni. Malo drugih maladij je, ki so bolj trpe in povzročajo toliko potlosti kakor živčne bolezni. Vred tega je treba takojšnje zdravljenje. Med drugimi zdravili, pripravljenimi za take slučaje se je

SEVERA'S NERVOTON

(Severov Nervoton) mnogokrat obnese kot najboljši pripomoček. Priporočamo ga vam kot sredstvo v slučaju duševne potlosti, insomnije ali izgube spanja, nervozne izčrpanosti ali onemoglosti, histerije in nervoznosti sploh. Ojca oslabele živce, jih poviša in tako ojača vsa živčni sistem, da more vzdrževati napor in odgnati bolezni. Napredaj v vseh lekarnah. Cena \$1.35.

W. F. SEVER & CO. CLEAH RAPIDS, IOWA

NAROČNIKOM V POJASNILO.

Za oglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejmemo do njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglasov in če mu ni všeč naj sam sebi pripiše. Vsako odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravništvo lista.

POTREBUJEMO RUDARJE TAKOJ.

Stalno delo v novem rovu, ni plina ali vode, in streha je zelo dobra pri UNITED SMOKLESS COAL COMPANY, HUMBERT, Somerset County, Penna. Za nadaljša pojasnila pišite na Mr. G. A. Springerja, 407 House Bldg., Pittsburgh, Pa.

NE VESTE KAM BI ŠLI V NEDELJO?

Poskusite z izletom k Ant. Mladicu v Algonquin, Ill. Je samo 45 milj severozapadno od Chicage. Krasen kraj ob Fox-Riverju, dovolj hladne sence, ribolov, značna prenočišča, domača kuhinja in dovolj mokrote, od bistre studenčnice navzgor. Železnika zveza s Chicage je dobra. Na Northwestern postaji dobite vlak za Algonquin štirikrat na dan; nazaj odhaja vlak trikrat dnevno. Ravno prava daljava od Chicage je za izlet z avtomobilom. Ko pridete v Algonquin, vprašajte za "Dancing Pavilion" in vsak Vam pove za moj prostor. Anton Mladic, box 89, Algonquin, Ill. (Tel. Algonquin 10.)

DR. JOS. V. GRAHEK
edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in moške bolezni. Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 843 E. Ohio Street, N.S.PITTSBURGH, PA.

NAROČNIKOM V POJASNILO.

Za oglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejmemo do njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglasov in če mu ni všeč naj sam sebi pripiše. Vsako odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravništvo lista.

NE ČITAJTE TEGA AKO STE POPOLNOMA ZDRAVI.

Ako pa trpite vlad slabe inbolne krvi ali oslabele živce, ako saae popolnoma zmučeni in utrujeni, utrujeni od prevetkega dela, predolgih ur, ako se počutite utrujeni v jutro kadar ste vstali. Ako ste slabi v hrbtu, ako vas zapuša spomin, ali če se smatrate da niste mož ali žena kot bi morali biti zdravi in močni, tedaj bi vi morali takoj prirediti vživati sledečo sestavino.

HERBVIN — FOR RICH RED BLOOD

To čudotvorno zdravilo zelo priporočljivo za oslabele ljudi. To zdravilo vam povrne, veselje, energijo, in ponovi življenje vaših živcev. Po uporabljenju tega zdravila nekaj dni boste h valedni dnevu ko ste prvkrat čitali ta oglas.

Prodaja se pod jamstvom pri:

THE HERBVIN MEDICINE COMPANY
DEPT. C. PITTSBURGH, PA.

Cena en zavoj \$1.00 dovolj za en mesec zdravljenja. Šest zavojev s polnim zdravljenjem stane pa \$5.00. Gotov denar, Money order, ali pa znanke se se lahko pošlje.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODSK.

PREDSEDNIK: Vincenc Canjkar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PODPREDSEDNIK: Anton Hrst, Box 140, Canonsburg, Pa.
TAJNIK: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
TAJNIK BOLNIŠKEGA ODELKA: Paul Berger, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
BLAGAJNIK: Anton J. Ferby, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POROTNJI ODSK.

JOSE AMBROŽIĆ, predsednik, Box 281, Canonsburg, Pa.
JOHN UNDERWOOD, 408 Hay St., Springfield, Ill.
MARTIN ŽELDENIKAR, Box 276, Barberton, Ohio.
JOE RADIŠEK, Box 432, Smithton, Pa.
FRANK DOMAK, 8800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODSK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VZHDNO OKROŽJE: Rudolf Pieterich, Box 438, Bridgeville, Pa.
ANTON RADIŠEK, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad.
LEO KUKAR, Box 248, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor.

MATT PETROVIČ, predsednik, 14815 Hale Ave., Collingwood, Ohio.
JOHANN AMBROŽIĆ, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
JOE KALAN, 6101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canjkar, JOSE AMBROŽIĆ in MATT PETROVIČ.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Alst, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
JOHN TRICEL, Box 161, Lawrence, Pa.
JOE OVEN, 242 Englewood, Detroit, Mich.
JOE ŠKUK, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
MARY UDVOJ, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 8202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": JOSE ZAVERTNIK.

POZORI! — Vse denarne pošiljave in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošiljajo na naslov: John Verderbar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse zadeve bolniške podpore naj se pošiljajo Paul Bergerju, tajniku bolniškega odbora v gl. uradi.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgornj.

Vsi prirevi na gl. porotni odesk se naj pošiljajo na naslov: JOSE AMBROŽIĆ, Box 281, Canonsburg, Pa.

Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo predsedniku tiskovnega odbora Vincenc Canjkarju.

Vsi dopisi in drugi spisi, nanašajoči, oglaš, naročila in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošiljajo na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAJCENEJŠA, NAJGOTOVEJŠA IN NAJBOLJŠA POT ZA POŠILJANJE DENARJA
v Avetrijo, Slovenijo, Hrvaško in Dalmacijo je **PO KABLOGRAMU**
100 KRON ZA \$7.50.
Pristojbina kablograma za vsako pošiljatev in svojo je \$2.50 z poštino vred. Zahtevajte na banki, da se vaš denar pošlje po kablogramu, in ako vam banka ne stori tega, potem ga pošljite nam da ga mi odposlamo naprej po kablogramu.
Imamo volne listke za vse parobrodne črte. Pišite nam za pojasnila in čas kedaj parniki odplevojo.
EMIL KISS, bankir,
133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.
Ustanovljeno pred 20 leti.

MATIJA SKENDER
JAVNI NOTAR
ZA AMERIKO IN STARI KRAJ
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.
Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potne Liste (PASOŠE); listirja dolgova tukaj in v starem kraju.
Izvršuje VSA v Notarsko stroko spadajoča dela še polnih 10 let na istem mestu.

NAPREDEK.
"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njeni idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zlogi imam vse za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.
ANTON ZOERNIK,
Hermine, Pa.
5 AKROV FARMA.
Blizu mesta Chicago in tovarn. Vi lahko delate v Chicagu in stanujete na farmi. Prodamo na lahke obroke. Za nadaljna pojasnila obrnite se do:
F. J. SCIBIOR,
106 N. LaSalle St.,
Room 40, Tel. Main 2043.

Rojakom se priporoča
JOHN NEMETH STATE BANK
1597-2nd Ave., New York,
Corner 2nd Ave. in 83. ulica.
Pošiljamo denar v staro domovino in odpravljamo potnike za v staro domovino.
Pišite na za vsa pojasnila. Naznanite nam kedaj in s katerim vlakom pridete v New York, da vas lahko naš človek počaka na postaji (Dipi).
Ne pozabite našega naslova:
JOHN NEMETH STATE BANK
1597 — 2nd Ave., Corner 2. Ave. in 83. ulica, New York, N. Y.

Ameriške vesti.

PROGRESOVCI NISO ZADOVOLJNI S PENROSEM.

Washington, D. C. — Progresovci v republikanski stranki niso zadovoljni s Penrosom, senatorjem iz Pennsylvanije. Bojna sekira ni pokopana, ampak sporni frakciji v republikanski stranki sta se toliko dogovorili, da ostanejo v mejah republikanske stranke, da ne pride v nevarnost republikanska večina v senatu. Vzrok temu sporu je senator Penrose iz Pennsylvanije, ki postane predsednik proračunskega odseka. Republikanski progresovci ga ne marajo na tem mestu, Penrose se pa hoče umakniti. Po sodbi republikanskih progresovcev sodi na to mesto napreden mož, ne pa človek, ki še živi v starih tradicijah.

Pri zadnjem glasovanju na republikanski seji je bilo navzočih le pet progresovcev, ki so solidarno glasovali, da Penrose ne postane predsednik proračunskega odseka. Pet do šest progresovcev ni bilo navzočih na seji, in se slišijo glasovi, da bodo ti progresovci nadaljevali z bojem proti senatorju Penrosu v senatu, tako da ne bo mogoče izvoliti predsednika proračunskega odseka.

Progresovce vodi senator Borah iz države Idaho. Predlagal je, da se vrši odprta seja republikanske stranke. Dastavno se ni bil nikdar stavljen ta predlog, so ga sprejeli starinski senatorji brez ugovora. Nekateri sodijo, da se po tej seji zadovoljijo progresovci z javnim protestom, da dokažejo svojo voljo, da so storiili vse, kar je bilo v njih močeh, da preprečijo izvolitev Penrosa predsednikom proračunskega odseka in da so se podali, ker je njih glas ostal glas vpijočega v puščavi.

POHLEPNOST PO DENARJU ZAHTEVA ŠE VEDNO NOVE ŽRTVE.

Chicago, Ill. — Na policijsko postajo v South Chicagu je prišel Bart Bragović in je povedal sarkastično dogodek, ki smo ga že večkrat slišali iz ust ljudi, katerim rojijo v možganih misli, da bi

hitro in na lahek način obogateli. Bragović je izpovedal, da dela v jeklarni in da si je prihranil tri sto dolarjev od svojega zaslužka. Ko je stopal po ulicah, je srečal tujca z dobrovoljnim obrazom. Povedal mu je, da je Mehikanec in da bi rad izmenjal \$8.000 v mehiškem denarju za vsako ceno. Pravil mu je, da ga ne more izmenjati na banki in je navedel razne vzroke za svojo pripoved. Ko sta šla dalje, se je njima pridružil še en tujec, ki je Bragoviću zasepetal v uho, da je Mehikanec velik bedak, ki se da opehariti. Bragović je šel po teh besedah domov po svojih tri sto dolarjev. Izmenjal je dober ameriški denar za izrezke papirja. Ko sta Mehikanca imela denar, sta se potovila po francosko.

Policijski seržant se je poprskal za uhom, potem je pa dejal Bragoviću, da se je še vsakemu zgodilo tako, kot njemu, ki je zapal nepoznanim ljudem, da hitro postane bogat.

ODPOR PROTI LOVU NA KRIVOVERCE V METODISTOVSKI CERKVI.

Chicago, Ill. — V metodistovski cerkvi se je pojavil lov na krivoverce, ki je končal zmago za svobodo govora in tiska, in s porazom za ljudi, ki so lovili krivoverce v metodistovski cerkvi.

Žrtev hierarhije je postal profesor Harry F. Ward, tajnik "Metodistovske federacije za socialno službo". Seveda ga niso sežgali na grmadi, kajti te moči danes cerkev nima, ampak sklenili so, da ne sme čitati noben pravoveren metodist njegovih del, da se ne pohujša.

In zakaj se je to zgodilo? Dr. Ward, profesor na teološkem učilišču, je pripravil izdajo letnika o ruski sovjetski republiki, boljševiških, monarhistični protirevoluciji in ameriški politiki v Rusiji.

Seveda ima dr. Ward še druge reči nad sabo, ki jih smatrajo nazadnjaki za velik greh. Tako na pr. profesor uči, da imajo delavci pravico do organizacije in do kolektivnega pogajanja s svojimi delodajalci. Metodistovska cerkev pa ima svojo tiskarno, v kateri vladajo prave avtoritativne razmere.

Med nazadnjaki v metodistovski cerkvi so večinoma stari duhovni in lajki, mimo katerih je šel duh časa, ne da bi nanje napravil kakšen vtis. Ti nazadnjaki so se združili, da uničijo v mejah metodistovske cerkve svobodo govora in tiska. Namen ni posrežiti, kajti knjige, ki jih je napisal profesor Ward so še v cirkulaciji. Koliko časa to ostane, je sedaj nemogoče povedati, kajti nazadnjaki ne bodo zlepa odnehali od boja.

V protestantskih cerkvah divja boj med nazadnjaštvom in napredno mislijo, odkar so bile ustanovljene. Mlajši duhovni, ki so bili ordinirani v zadnjih petnajst letih, se ne zadovoljijo več s sv. pismom, ampak se hočejo prepričati, kako ljudje žive in studirajo, če je mogoče zboljšati slabe življenske razmere. Taka radovednost pa ni starinam všeč, zato iščejo krivoverce, ki so v teh mladih duhovnih obudili radovednost.

DRAMA V ČLOVEŠKIH NIZINAH.

Chicago, Ill. — Jimmie Cherin je bil pred par meseci ustreljen v avtomobilu, ko se je peljal skozi Stikney, predmestje Chicaga. Cherin je živel v človeških nizinah. Kadar je bila izvršena velika tatvina ali velik vlom, je prišla ponj policija, ker je sumila, da je sodeloval pri tatvini ali vladu. Cherina je baje ustrelil neki Tomy O'Connor, ki ga oblasti še nimajo. Cherin je zapustil ženo in otroka, za katere so napočili slabi časi po njegovi smrti. Nekaj dne je izjavila Jimmijeva žena njegovemu očetu, da se hoče združiti z Jimmijem tudi v smrti. Starček se je britko nasmehnil, mislil je, da so besede izgovorjene tjevidan. Nekaj dni kasneje je prišel tat obiskat svojo sinaho. Ko je hotel odpreti vrata, mu je udaril zopern duh po plinu v nos. Vlomil je vrata in našel svojo sinaho mrtvo na postelji, roki je pa imela tesno oklenjeni okoli vratu svoje mrtve hčerke.

Tako se dogajajo drame v tudi človeških nizinah, ki govore, da bi ne imeli človeških niz, če bi bile druge razmere v človeški družbi.

Z ognjem in mečem.

Zgodovinski roman.

Polski pisatelj Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

Nadaljevanje.

Na vojvodovem lieu se pokaže nemir. "Skretuski, slaven vitez", odgovori. "Poznam ga", odvrne Hmelnički. "A zakaj ni hotel biti navzoč, ko ste mi izročili darove?"

"Ker ni med številom komisarjev, marveč samo poveljnik spremstva, ki nam je bilo pridano za varstvo, ter mu je bilo tako ukazano." "Kdo mu je to ukazal?"

"Jaz", odvrne vojvoda. "Smatral sem za nedostojno, da bi bili navzoči dragonec, ko izročamo kraljeve darove, in bi stali vam in nam za hrbtom."

"Mislim sem vse kaj drugega, ker vem, da je vrst tega vojaka jako neukreten."

"Mi se sedaj dragonec več ne bojimo", vmeša se v razgovor Jaševski. "Močni so bili za nas poprej, pa pod Pilavici smo spoznali njihovo sedanjost; to niso več oni Poljaki, ki so pohajali Turke, Tatarje in Nemce."

"Ni več Zamojskih, Zolkovskih, Hodkevčev, Hmelničkih", seže v besedo Hmelnički. "Ostali so le Plaskivci in Zajčki, deteta oborožena z železom. Vsi so zbežali strahu, ko so nas zagledali, dasi Tatarje ni bilo več, nego tri tisoč v naši sredi."

Komisarji molče, le jed in pijača se jim zdi ednake bolj grenka.

"Pokorno prosim, 'jejte in pijte', priganja Hmelnički. "Drugače si bom mislil, da vam naša preprosta koznaška hrana more skozi vaša gosposka grla."

Če so jim grla pretesna, hočemo jih razparati z nožem", zakriči Dziedziąła.

Kisel, bledelajoč nekaj dni, je bil bled kot smrt. Brzozovski pa zaradi kakor pih; zdelo se mu je, da mu kri silí kar skozi kožo. Ni se mogel premagati zato reče:

"Ali smo prišli sem na obred, ali da nas za srehujete?"

Hmelnički odvrne:

"Prišli ste sklepali dogovore, med tem ko litovska vojska požiaga in mori. Opustila mi je linje Mozir in Turov; če je to res, ukazem štiri sto vaših vjetnikov pred vašimi očmi obglaviti."

Brzozovski pomiri svojo kri, ki je še pred hipom vsa kipela. Bila je resnica. Življenje jetnikov je bilo odvisno od hetmanove dobre volje, od jednega njegovega pogleda. Treba je torej bilo prenašati vse potrpežljivo in se bojkati hetmana povrh, da bi se mu omečil njegov značaj.

V tem smislu, se oglašal karmelit Lentovski:

"Bog je vsmiljen", reče "in lahko mogoče, da te novice iz Litve o Turovu in Moziru niso resnične."

Konaj je izrekel, že se dvigne Fedor Vesnjak, čerkaski polkovnik ter mahne z bulavo, hotel zadeti karmelita po glavi. Na srečo ga ni dosegel, ker so sedeli mej njima štiri drugi gostje.

"Molči pop!" zakriči. "To ni tvoje delo, mene na laž staviti! Pojdi na dvor in naučim te spoštovati zaporoške polkovnike!"

Navzoči začnejo miriti Vesnjaka. Ko pa vidijo, da ga ne morejo ukrotiti, ga pograbi in porinejo skozi vrata.

"Kedaj želite, gospod, da se zbere komisija?" vpraša Kisel, hotel obrniti govorico na drugo stvar.

Na nesrečo tudi Hmelnički ni bil več trezen. Brez premisla odgovori:

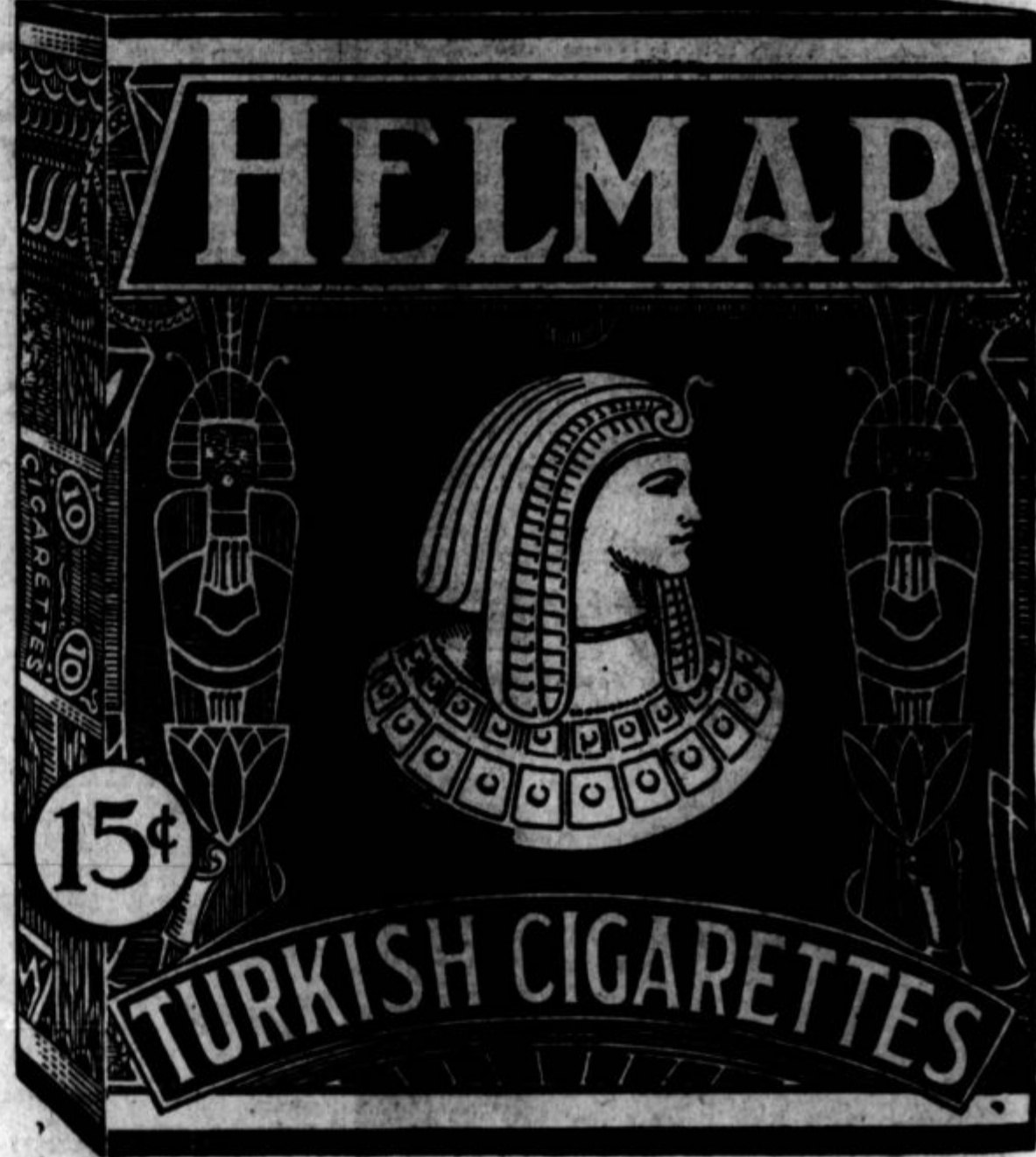
"Jutri se pomenimo in prerečemo to zadevo; sedaj sem pijan! Kaj mi govorite o komisiji in ne daste časa, da mirno povžijem svoj obed? Dosti mi je tega! Sedaj mora biti vojska!" — S temi besedami udari ob mizo, da so odskočile skledje in vrši. — "V štirih tednih vam vsem spodmaknem tla in vas potepam ter prodam turškemu sultanu. Kralj ostane kralj, da bo delal ob glavo plemiče, magnate in kneze! Se pregreši knez — glavo proč, se pregreši Kozak glavo proč! Grozite mi s Švedi, tudi oni mi ne vzdržijo. Tuhajškej je naš človek, moj brat, moja duša, jedini sokol na svetu, pripravljen učiniti na mah, kar le hočem."

Z naglico, pijaneem lastno, premagajo jezuga Hmelničkega takoj notranji občutki. S trepetajočim glasom reče nežno in ganljivo:

"Vi hočete, naj dvignem svojo roko na Turke in Tatarje, toda zaman! Rajje pojdem s svojimi dobrimi molojci na vas. Že sem razposlal glasnike k polkom, naj molojci krmijo konje ter bodo pripravljeni na odhod. S seboj ne vzamem ni voz, ni topov, ker vse to dobim pri Lahih. Če vzame kak Kozak le eden voz, ukažem mu odsekati glavo. Tudi jaz razum vreče, ničesar ne vzamem s seboj; tako pridem k Visli ter poročem: 'Sedite in molčite Lah! A če boste kričali iz za Visle, nadjem Vas tudi tam. Dosti dolgo je že trajalo vaš gospodstvo, strah vaših dragonev, vi prokleti gadje!'"

Hmelnički skoči s sedeža, zgrabi se za lase, začne ropotati z nogami in kričati, da mora biti vojska; on je baje že dobil za njo blagoslov; da mu ni mar več za komisijo, da celo premirja ne mara dovoliti Lahom.

Naposled vidi ospanjenje komisarjev in spomni se, da se nemara vojska začne že po zimi, če komisarji takoj odidejo; v takem času se Kozaki ne morejo okopati z rovi, na prostem polju pa se le slabo bjejo; zato se nekoliko pomiri ter sede na klopi. Pebesi glavo na prsi, opre roke na kolena in močno zasopliha. Naposled poskoči znova, pograbi vrč z žganjico ter reče: "Na zdravje našega kralja!"

Stojte in poslušajte—

Vsak izdelovalec cigaret prizna, da je čisti turški tobak nalmilejši in najboljši za cigarete.

Zakaj se potem druge vrste tobaka vporablja v to svrhu? Za to ker so cenejše.

To je tudi vzrok da je v navadnem zavoju precej cigaret—ampak se zelo razločijo v kakovosti.

Helmarice so iz 100% čistega turškega tobaka—izvrstne kakovosti.

Smaraoyas

Izdelovatelji najfinejše vrste turških in egiptovskih cigaret po vsem svetu.

Quality-Superb